

۱۶۱- گزینه ۳) برای محاسبه $a \cdot (b \times c)$ جای بردارهای a و c را با هم عوض می‌کنیم. می‌دانیم این جابه‌جایی ضرب مختلط را منفی می‌کند. پس $a \cdot (b \times c)$ مساوی $-c \cdot (b \times a)$ است. با جابه‌جایی بردارهای b و c خواهیم داشت:

۱۶۵- گزینه ۱) ابتدا عبارت $(a-b) \cdot ((a+b) \times (c-a))$ را ساده می‌کنیم.

$$a \cdot (b \times c) = c \cdot (a \times b) \xrightarrow{c \times a \times b} a \cdot (b \times c) = c \cdot c = |c|^2 = 4 + 1 + 4 = 9$$

$$(a-b) \cdot ((a+b) \times (c-a)) = (a-b) \cdot (a \times c + b \times c - a \times a - b \times a) = (a-b) \cdot (a \times c + b \times c - b \times a)$$

$$= a \cdot (a \times c) - b \cdot (a \times c) + a \cdot (b \times c) - b \cdot (b \times c) - a \cdot (b \times a) + b \cdot (b \times a) = a \cdot (b \times c) + b \cdot (c \times a)$$

چون $c = a \times b$ در ضرب‌های مختلط به‌دست آمده جای بردارها را عوض می‌کنیم تا در آنها $a \times b$ ایجاد شود. می‌دانیم با جابه‌جایی بردارها در ضرب مختلط، حاصل ضرب منفی می‌شود، پس $a \cdot (b \times c)$ مساوی $-a \cdot (c \times b)$ و مساوی $2c \cdot (a \times b)$ است و همچنین $b \cdot (c \times a)$ مساوی $-b \cdot (c \times a)$ و مساوی $c \cdot (a \times b)$ است، بنابراین داریم:

$$(a-b) \cdot ((a+b) \times (c-a)) = a \cdot (b \times c) + b \cdot (c \times a) = 2c \cdot (a \times b) + c \cdot (a \times b) = 3c \cdot (a \times b)$$

پس با فرض $c = a \times b$ مساوی $3c \cdot c$ یا $3|c|^2$ است، یعنی برابر $3(1+4+1) = 18$ می‌باشد. بنابراین حاصل عبارت خواسته شده برابر ۱۸ می‌باشد.

۱۶۶- گزینه ۲) بردارهای a ، b و c بر بردار V عمودند، بنابراین بردارهای a ، b و c در یک صفحه قرار دارند، پس حاصل ضرب مختلط آنها صفر است، یعنی $a \cdot (b \times c) = 0$.

$$b \times c = \begin{vmatrix} m & 3 & 1 \\ -1 & 2 & 3 \end{vmatrix} = (3-3m, 3m+3, m+5)$$

$$a \cdot (b \times c) = (1, 2) \cdot (3-3m, 3m+3, m+5) = 3-3m+6m+6 = 3m+9 = 0 \Rightarrow m = -3$$

چون $a \cdot (b \times c) = 0$ پس داریم:

۱۶۷- گزینه ۲) اگر بتوانیم a را به صورت ترکیبی از بردارهای b و c بنویسیم، آن‌گاه بردارهای a و b در یک صفحه هستند، بنابراین $a \cdot (b \times c) = 0$.

$$a \cdot (b \times c) = 0 \Rightarrow \begin{vmatrix} 1 & 2 & m \\ 0 & -1 & 2 \\ 2 & 3 & -1 \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow 1(-5) - 2(-4) + m(2) = 0 \Rightarrow m = -\frac{3}{2}$$

۱۶۸- گزینه ۱) هر سه بردار $a \times d$ ، $b \times d$ و $c \times d$ بر بردار d عمودند. بنابراین این بردارها موازی صفحه‌ی عمود بر d هستند.

۱۶۹- گزینه ۲) نقاط A ، B ، C و D در یک صفحه هستند هر گاه حاصل ضرب مختلط بیگان‌های همسر $\overline{AB}$ ، $\overline{AC}$ و $\overline{AD}$ صفر باشد، یعنی $\overline{AB} \cdot (\overline{AC} \times \overline{AD}) = 0$.

$$\overline{AB} = B - A = (-2, 2, -2) \quad \overline{AC} = C - A = (2, 1, -1) \quad \overline{AD} = D - A = (-1, 1, m-2)$$

$$\overline{AC} \times \overline{AD} = \begin{vmatrix} 2 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & m-2 \end{vmatrix} = (m-1, -2m+3, 2)$$

$$\overline{AB} \cdot (\overline{AC} \times \overline{AD}) = (-2, 2, -2) \cdot (m-1, -2m+3, 2) = -2m+2+4m+4-4m+4 = -2m+10 = 0 \Rightarrow m = 5$$

۱۷۰- گزینه ۲) می‌دانیم بردار $a \times b$ بر صفحه شامل دو بردار a و b عمود است. پس بردارهای $a \times b$ و c موازی‌اند، بنابراین زاویه‌ی بین بردارهای $a \times b$ و c یا صفر یا 180° درجه است. چون همه‌ی گزینه‌ها مثبت هستند، پس زاویه را صفر در نظر می‌گیریم. بنابراین داریم:

$$c \cdot (a \times b) = |c| |a \times b| \cos 0 = |c| |a| |b| \sin 30^\circ = 2 \times 3 \times 4 \times \frac{1}{2} = 12$$

۱۷۱- گزینه ۲) حجم متوازی‌السطوحی که با بردارهای a ، b و c ساخته می‌شود، برابر $|a \cdot (b \times c)|$ می‌باشد.

$$b \times c = \begin{vmatrix} 1 & 2 & -2 \\ 0 & 1 & 3 \end{vmatrix} = (8, -3, 1) \Rightarrow a \cdot (b \times c) = (2, -1, 1) \cdot (8, -3, 1) = 16 - 3 + 1 = 14$$

حجم متوازی‌السطوح: $V = |a \cdot (b \times c)| = 14$

بنابراین حجم هرم هم‌حجم با این متوازی‌السطوح نیز برابر ۲۰ می‌باشد.

۱۷۲- گزینه ۲) با توجه به شکل مقابل اندازه‌ی ارتفاع h را باید تعیین کنیم. راه‌حل اول: برای این کار ابتدا حجم هرم و سپس مساحت قاعده‌ی آن را تعیین می‌کنیم.

می‌دانیم حجم هرم برابر $\frac{1}{3}Sh$ می‌باشد و به این وسیله می‌توانیم ارتفاع h را به‌دست آوریم:

$$a \times b = \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \end{vmatrix} = (-2, -2, 1)$$

$$S = \frac{1}{2} |a \times b| = \frac{1}{2} \sqrt{4+4+1} = \frac{\sqrt{14}}{2}$$

$$V = \frac{1}{3} Sh \Rightarrow \frac{11}{6} = \frac{1}{3} \times \frac{\sqrt{14}}{2} h \Rightarrow h = \frac{11}{\sqrt{14}}$$

راه‌حل دوم: طول ارتفاع برابر طول تصویر قائم بردار c روی $a \times b$ است، پس:

$$h = \frac{|c \cdot (a \times b)|}{|a \times b|} = \frac{11}{\sqrt{14}}$$

۱۷۳- گزینه ۴) با رئوس A ، B ، C و D بیگان‌های همسر $\overline{AB}$ ، $\overline{AC}$ و $\overline{AD}$ را به‌دست می‌آوریم. در این صورت حجم هرم خواسته شده برابر $\frac{1}{6} |\overline{AB} \cdot (\overline{AC} \times \overline{AD})|$ می‌باشد.

$$\overline{AB} = B - A = (3, 1, 0), \overline{AC} = C - A = (4, 4, -2), \overline{AD} = D - A = (-2, 0, 1)$$

$$\overline{AC} \times \overline{AD} = \begin{vmatrix} 4 & 4 & -2 \\ -2 & 0 & 1 \end{vmatrix} = (4, 4, 8) \Rightarrow \overline{AB} \cdot (\overline{AC} \times \overline{AD}) = (3, 1, 0) \cdot (4, 4, 8) = 16$$

$$V = \frac{1}{6} |\overline{AB} \cdot (\overline{AC} \times \overline{AD})| = \frac{16}{6} = \frac{8}{3}$$

۱۷۴- گزینه ۱) برای محاسبه‌ی $|b-c|$ باید زاویه‌ی بین دو بردار b و c را به‌دست آوریم. فرض کنید θ زاویه‌ی بین بردارهای b و c است. طبق فرض تست، $\theta < 90^\circ$.

$$V = \frac{1}{6} |a \cdot (b \times c)| \Rightarrow 2\sqrt{2} = \frac{1}{6} |a| |b \times c| \cos 60^\circ \Rightarrow 4\sqrt{2} = \frac{1}{6} |a| |b| |c| \sin \theta \cos 60^\circ$$

$$\Rightarrow 4\sqrt{2} = \frac{1}{6} (4)(6) \sin \theta \Rightarrow \sin \theta = \frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow \theta = 60^\circ$$

حالا می‌توانیم $|b-c|$ را به‌دست آوریم.

$$|b-c| = \sqrt{|b|^2 + |c|^2 - 2|b||c| \cos \theta} = \sqrt{16 + 36 - 2(4)(6) \cos 60^\circ} = \sqrt{28} = 2\sqrt{7}$$

۱۷۵- گزینه ۴) حجم منشور مثلث‌القاعده، نصف حجم متوازی‌السطوح ساخته شده بر روی بردارهای a ، b و c است. بنابراین حجم منشور مثلث‌القاعده برابر $\frac{1}{6} |a \cdot (b \times c)|$ می‌باشد.

$$b \times c = \begin{vmatrix} 2 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & 3 \end{vmatrix} = (-4, -3, 5) \Rightarrow a \cdot (b \times c) = (1, 3, -1) \cdot (-4, -3, 5) = -4 - 9 - 5 = -18$$

۱۷۶- گزینه ۲) می‌دانیم $a \times (b \times c)$ برابر $(a \cdot c)b - (a \cdot b)c$ است و بردار $a \times (b \times c)$ بر بردار a عمود است، پس زاویه‌ی بین دو بردار a و $a \times (b \times c)$ برابر 90° درجه است.